

1. Edouard Vuillard: Nő, 1900
Phillips Collection, Washington

PERLMUTTER IZSÁK (1866-1932)

Magyar szobabelső (Parasztzsoba) | Hungarian interior (Peasant Room), 1912

Olaj, vászon | Oil on canvas, 142x100 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Perlmutter 1912

Kezdő ár | Starting price: 7 000 000 Ft / 21 212 EUR

Becsérték: 10 000 000 – 15 000 000 Ft

Estimated value: 30 303 – 45 455 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

korábban Ali Achmed Mirza tulajdonában

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

XI. Esposizione Internazionale d'Arte della città di Venezia. Veneza, 1914., katalógus: 99. (*Interno di una casa di contadini – Rákospalota*)
Exposicion Internacional de Barcelona. Seccion de Hungaria. 1929., katalógus: 117.

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

CVIII. Csoportkiállítás. Ernst Múzeum, Budapest, 1930. január, katalógus: 46. (*Parasztzsoba* címen)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

Vittorio Pica: Artisti contemporanei: Izsak Perlmutter. In: Emporium (Bergamo), 1913. február, 97.

PERLMUTTER

„Az Emporium című folyóirat 1913. februári számában, Vittorio Pica-tól nagyobb tanulmány jelent meg rólam 21 reprodukcióval” – tájékoztatta Perlmutter Izsák egy levelében Németh Antalt, melyben művészi munkásságának főbb állomásait, utazásait, díjait és kitüntetéseit sorolta fel a húszas évek derekán. Mivel az említett olasz szerző, Vittorio Pica kora egyik leghíresebb művészettörténésze volt, így Perlmutter joggal lehetett büszke arra, hogy egy jelentős európai művészeti folyóiratban, ilyen tekintélyes terjedelmű elemző tanulmány jelent meg munkásságáról. A művész fentebb idézett mondata csak annyi korrekcióra szorul, hogy az Emporiumban huszonnégy alkotásának a fotóreprodukciója jelent meg ekkor, köztük a most aukcióra kerülő, olaszul *Interno ungherese*, azaz *Magyar szobabelső* című alkotása is, egész oldalnyi méretben. Ugyanitt a művész a nemzetközi tárlatokon megjelent műveinek listáját is közölte, többek között a következőket írva: „1914-ben Venezia

internacionális kiállításon a magyar pavillonban, külön nagy teremben 26 képem volt kiállítva.” Mivel a *Magyar szobabelső* hátoldalán szerepel az 1914-es Velencei Biennálé kiállítási raglapja, így egészen bizonyos, hogy ez a mű is, az ott bemutatott Perlmutter-kollekció része volt egykor.

A *Magyar szobabelső* a művész egyik legrepresentatívabb ilyen témájú alkotása. Perlmutter másfél évtizednyi külföldi tartózkodást követően, 1907-ben telepedett le itthon, a korabeli Budapest tözsomszedságában lévő Rákospalotán találva végleges otthonra. Az aradi vértanúk egyike, gróf Vécsey Károly honvéd tábornok villáját vásárolta meg és a továbbiakban itt élt a feleségével és nevelt lányával. A főváros közvetlen közelében lévő Rákospalota-Ófalun, Perlmutter a számára kimeríthetetlen ihlető forrással szolgáló paraszti életet, hamisítatlanul eredeti formájában tanulmányozhatta és festhette.

Décsei Géza 1930-ban így írt Perlmutter Rákospalotán született festményeiről: „Amit rákospalotai interieur képein a parasztházak hűvös tisztaságú, műtyürkés gyolcsán végigtekintve meglát, azt a poéta líraiságával, és az epikus aprólékosságával számbaveszi és képpé transzponálja a vásznon, a színek itt-ott talán kemény, de valami gyöngyszerű sziporkázó és nyugtalan gazdagságával. Művészté fejleszt a magyar paraszti élet szépségeit. Ezeknek a palotai parasztsobáknak egészen sajátos szépsége van. A púposra vetett ágyak patyolatos párnái, a falfestés naív virágai, az ablakfüggönyök százáncú gazdagsága, amelyeken bekukkant a fény; amint megvillannak az asztalokon a fehér terítők, felszikkraznak a szent képek arany keretei; a színesre festett bútorok vidámkodó ragyogása; s ebben a fehér ragyogásban kinyíló embervirágok tarka ruhájú rózsásképző gyermekei érdeklik Perlmuttert. Érdekes, hogy a külföld is ezeket a képeit vette meg múzeumi számára, mert ezek költői leírásai a magyar paraszti világnak.”

RUM ATTILA

